

Tandori Dezső

Talán még mindig nem

(NINCS!! És egyetértést: nekem ebben sem!)

*Talán még mindig nem késő, még mindig nem késő,
hogy ami van, ami lesz, ne csak úgy éppen a végső
legyen, a sorban egy valami, hely, amit helyek követnek,
legföljebb mások lesznek majd e helyen helyetted:*

*talán nem késő, elkezdni, hogy nincs se kezdet, se vég,
üres tér van, mely nem idő, de tér se, és nem csak a lég,
senki sem létezik számodra, elemien,
nem létezik senki sem, senki sem, nem létezik senki, nem.*

*Átmenet: két hetet csak a lakásban töltöttem, és mintha
végre a világ úgy lett volna, „meg”, sajnos, még mintha volna,
de valamelyest már nem volna, talán nem késő,
hogy amit 'kilencszázhatvanban tudtam, koanilag, élő*

*legyen, élő-holt, nincs senki, nincs semmi, az irodalom,
eltűnt egy könyvem, ha kérik, kiadnák: NINCS, nem kutatom,
hol lehet, oldják meg, még egy kulcsszó: NÉLKÜLEM,
nekem nincs semmi helyem, nincs időm, nincs helyem, hát nem*

*és NEM és NEM. Fejjel lefelé legyen legalább, ha arckép,
könyv hátulján, bárki, ha valami után mégis kutatnék,
és látom, s ha csönget valaki, nem az, hogy nem érdekel,
de NINCS és NEM, s nem, hogy „ez igen”, és semmi se kell.*

*Csak az, hogy kibírjam a végig, vagy legalább jókora
idő teljen, míg zökkenhet megint az idők és helyek sora.
Jelenleg senki és semmi a számomra nem létezik,
maximum – még a leadott munkáimat közzéteszik, és snitt, kvitt.*

De reménytelen!

*De hát a legtöbben ezt nem is érzékelik,
hiszen ahogy ők – kik „ők”? – külön már nincsenek, te se nekik,
nem voltál nekik soha, te, aki nem is ez voltál,
olyan hát, legyen a legigazabb bár, mintha koholnál*

*valamit, nem tehetsz semmit, a NINCS itt kezdődik,
itt is végződik, és itt a közbülsője, tovább-vergődik,
amíg szavak valamik: csak szavak; és nincsen deprimálóbb,
mintha a legkiválóbb megoldásra veted ki a merítőhálót.*

*Mikor a merítőhálónak magának kellene elmerülnie örökre,
és nem járatnád agyad és midet semmiféle körökre, csöbrökre-köbökre,
mert akkor még mintha eszményed lenne a megértés, tökéletesség,
és akkor csak az van: a mindenség rohassza rád a szerencsét,*

*ha nem tudsz élni vele, ahogy eddig nem tudtál, és dumálsz még, még.
Akkor a nem tudom micsoda rohadás rohassza rád a szerencséd,
hogy azt élhetnéd, hogy NINCS, és neked a napragyogás van,
hagyd azt ott a Közöny kivégzett hősének idegen-voltában.*

*Te otthon vagy, de nem úgy, hogy akár magad is tudhatnád, akkor
hagyd ezt és ne íj még akkor is, mikor már csak por,
por vagy a Tabánban, madarak poráig már el sem érve.
Legyen a csendnek, az Örök Kívülnek legalább ez valami érve.*

*Talán nem késő még, talán még tényleg nem késő, s korán se,
ne kelljen neked a képzet-halottaid-porán se, a Közöny-Orán se,*

de ez mind hiába, be vagy a világba holtan vagy elevenül
ágyazva, jégbe vagy sziklába, rohadsz, mert ez csak e-

levenül, a minden megrohassza, elevenül, nem is elég, hogy el-
lehetetlenül, ez csak, tehetetlenül, elevenül, csak lehetetlenül fel-
merül és -terül, az isten fottyassza, tartsa a förtelmek teljeivel,
önmagától így teljen el, maradjon így, eltelve, ez elevenül,

ez mindig csak elevenül, bárki képtelenül, ez csak elevenül,
ez csak elevenül, el nem nehezül soha, elevenül, ez csak elevenül,
ez csak elevenül, ez csak elevenül, ez csak elevenül, bennem ül,
és bele se fúlok, bármit hiába fújok, csak elevenül, eleve elevenül.

Hallomások

És akkor mások, a hallomások: gyalázod az életed, léted gyalázod?
Nem kell az életet önmagában, csak azt, amelyik gyalázat.
Hanem hát mi hírt vehetnék én, különös lakon-maradó,
hol lakoznék ezzel együtt is, sehol nem lakozó?

Közben a köd. Közben – SEMMI, mégse. MÉGSE és semmi.
Nem, nem az elevenülés ül s él bennem, nincs, hogy kitölti
azt a terét, s teret végképp nem, s nincs, hogy lekéstem,
már valóságosan holt vagyok, csak valótlannul, úgy még nem.

Valótlan érzékeléstek szerint nem vagyok nem létező – még.
Szerintetek ez csak merő lehetetlenség – max. lehetőség.
De én tudom, és egyetlen gyengém is ez, hogy még tudom, s hogy mit,
de ha valóban tudnám, hát nem tudnám, s hogy NINCS, ez az; s hogy
SEMMIT.

Ad astra

(A beszélgetés onnéli fele)
A majdani „meg...” (érkezés)

Egy vödör paradicsomszart
öntöttek a fejére,
s egy csöbör romlott fagyalt
lett tukmálva beléje,

és mentőül adtak hozzá
két levél fosatót,
és közben bokán rúgták,
érezze a padlóvalót,

pofával saját mocskát,
telibe, egy szétvert
hordóból pár dongát
hajlítottak fölébe,

valagát verték e faanyaggal,
míg úgy érezte magát: angyal,
száll,
áll,

mint a fergeteg, jár
minden bele külön.
És ebbe a bűzön-
gésbe belenyomták, már

üdvül, az új illatokat.
Érezd magad! Rikoltott
vele az áhított világdarab,
és zsákként ölelte a foltot.

Egy beszélgetésre

*Nem tudtam kellőképpen
felelni neked,
talán – mert éppen
a megfelelő feleletet*

*kerestem görcsösen, de
így valami odaveszett,
nem lett meg, s ellenemre
nem, a felelet,*

*valami voltaképpen
szavak nélkül is maga
értődik, nincs, mihez kéne
a gondolati és nyelvi rend sora,*

*s a rendé egyáltalán,
erről a gondolatok,
vagy amitől ez alább
vagy felébbi fok:*

*és most se fullassza el
semmi részletezés:
lényem is undora tölti el,
nekem is olyan az egész.*

Az Egész.

Ötpercenként lőném

És egy szál telefonra visszavonva!

*Ötpercenként lőném főbe magam.
Madaram szeretete sem elég.
Nem tudom, ahol „elég”, ott mi van?
Sosem lesz egy a „mind”, a „hár-”, a „két-”.*

*Az „egy”. Az életuntat, túlkeringve,
körbeírom. Nem kell írni! A listám:
Egy: Semmi. Kettő: Játsszom és nyer épp e
ló. Három: veszít. Négy: maga a szakmám.*

*De nem. Közbevetem: hogy háttal áll
a rajt gumikötélének a ló.
(A zsoké.) Az a hajlam volna jó,
az öngyilkos. Megtettem volna már*

*„a tettet”. Mely nem tett. És te se kellesz,
ki elolvasod ezt, hallgatsz szavamra,
kérsz tőlem bármit. Már valami ellesz
kapcsolatunk nélkül. Mint a szavanna,*

*a sivatag, a jégsarki mező,
a szar végtelenje, a roncstelep,
mintha egy oroslán torkába majomgenyót töltenek,
fulladjon bele! Mint a féltékenykedő*

*víziló, gazdáját agyon-
tapossa, mert ott pöfögött egy traktoron.
Senki nem rokon! Dögölnék bele,
hogy – előzmények után – ennyire senki se kellene!*